

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-2258/22-T

Název	Základní škola Mjr. Ambrože Bílka a Mateřská škola Metylovice, příspěvková organizace
Sídlo	739 49 Metylovice 220
E-mail	info@skolametylovice.cz
IČO	61963682
Identifikátor	600133966
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Barbara Raszyková
Zřizovatel	obec Metylovice
Místa inspekční činnosti	739 49 Metylovice 620 739 49 Metylovice 20
Inspekční činnost na místě	13. 12. 2022 – 15. 12. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro předškolní, základní a zájmové vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Mjr. Ambrože Bílka a Mateřská škola Metylovice, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny - výdejny.

Mateřská škola má dvě místa poskytovaného vzdělávání (dále „pracoviště“). Jedna třída je provozována přímo v budově základní školy, dvě třídy jsou umístěny v samostatné budově v docházkové vzdálenosti od základní školy na adrese Metylovice 20.

V mateřské škole se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo 61 dětí (naplněnost 90 %), z toho jedno dítě s odlišným mateřským jazykem, čtyři děti mladší tří let a jedno dítě s diagnostikovanými speciálními vzdělávacími potřebami. Odloženou školní docházku mělo jedno dítě. V základní škole se k termínu inspekční činnosti vzdělávalo v pěti třídách 85 žáků prvního až pátého ročníku (naplněnost 71 %). U osmi žáků byly diagnostikovány speciální vzdělávací potřeby, ve škole se vzdělávali tři žáci s odlišným mateřským jazykem. Tři oddělení školní družiny navštěvovalo 71 žáků (naplněnost 95 %).

Stravování je zajišťováno dodavatelsky na základě smlouvy o poskytování stravování ve školní jídelně – výdejně.

Informace o dění ve škole jsou zveřejňovány na nástěnkách ve vnitřních prostorách a dostupné na společných webových stránkách www.skolametylovice.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy, která je ve funkci od srpna 2017, vychází při vedení organizace z koncepce rozvoje školy, zkušeností a dovedností, které si trvale rozšiřuje průběžným vzděláváním a každodenní praxí. Nejčastěji využívá způsob řízení založený na bezprostředním osobním kontaktu se zaměstnanci, dětmi i žáky, přičemž důraz klade na příznivé klima a řádný chod organizace. V pedagogické oblasti se věnuje především základnímu vzdělávání, v mateřské škole účelně delegovala vybrané kompetence na zástupkyni ředitele pro předškolní vzdělávání, v zájmovém vzdělávání na vedoucí vychovatelku.

Současné složení pedagogického sboru umožňuje v požadovaném rozsahu realizovat předškolní, základní i zájmové vzdělávání. Mateřská škola vzdělává děti podle školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání s motivačním názvem „Veselá školka poznává svět“. Obě pracoviště mateřské školy spolupracují na účelném sjednocení přístupů a vzdělávacích strategií ve prospěch přechodu dětí do povinného předškolního vzdělávání a následnému vstupu do základní školy. Základní vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Dobrá škola – cesta do budoucnosti“. Vzdělávací program je zaměřen na příjemnou atmosféru mezi učiteli a žáky, moderní školu a bezpečné prostředí uvnitř i vně školy. Školní družina se řídí vzdělávacím programem pro zájmové vzdělávání, který je podkladem pro nabídku celoročních tematických aktivit. Vedení školy společně s ostatními pedagogy průběžně vyhodnocuje efektivitu vzdělávacích programů a provádí nezbytné aktualizace.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánováno, často pro všechny pedagogy současně podle aktuálních potřeb školy (zdokonalení v dovednostech při práci s digitálními technologiemi, první pomoc), v dostatečné míře také zohledňuje individuální zájmy vyučujících.

Předávání organizačních i výukových informací probíhá několikrát ročně na pravidelných pedagogických radách a pracovních poradách, jejichž součástí jsou i schůzky metodického

sdužení. Pedagogové jsou v rámci ročního plánu seznámeni s plánem i kritérii hospitační činnosti, kterou provádí zejména vedení školy, pedagogům je poskytována efektivní zpětná vazba.

Mateřská škola má zajištěny potřebné materiální a prostorové podmínky. Vybavení pomůckami a hračkami je průměrné, podařilo se zajistit interaktivní tabule, které jsou ve vzdělávání adekvátně využívány. Prostředí tříd je upravené, učitelky mají o dětech dostatečný přehled. Výzdoba je estetická, společné prostory jsou využívány k prezentaci prací dětí. Školní zahrady poskytují dostatečný prostor pro spontánní i řízené činnosti, jejich vybavení podporuje fyzický rozvoj dětí, umožňuje realizaci pěstitelských prací a dlouhodobé pozorování.

Budova základní školy je nově postavená v roce 2014, prostorové podmínky však nedostačují aktuálním požadavkům (chybí vlastní tělocvična, výuka tělesné výchovy probíhá v blízké sokolovně, počet učeben je omezený na kmenové třídy a neumožňuje rozšíření výuky v odborných učebnách). Třídy jsou esteticky a účelně vyzdobeny a velmi dobře vybaveny digitální technikou, množstvím didaktických pomůcek a výukových materiálů. Školní knihovna vytvořila zázemí pro podporu čtenářské gramotnosti, nově vybudovaná venkovní učebna se školní zahradou slouží nejen pro děti a žáky obce, ale díky zapojení do projektů ji společně využívají i školy okolních obcí. Školní družina využívá vlastní místnosti s pestrým inventářem odpovídajícím nárokům zájmového vzdělávání a kmenové třídy.

Škola vytváří dobré předpoklady pro zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků. Hlavní i vedlejší vstupy do budovy školy byly v době inspekční činnosti zabezpečeny proti vniknutí a pohybu cizích osob. Škola zpracovává rozbor školní úrazovosti za školní rok, seznamuje s ní pedagogické pracovníky a činí preventivní opatření.

Vícezdrojové financování, zapojení do projektů a iniciativní přístup vedení školy v oblasti získávání dalších finančních prostředků umožňuje úspěšně realizovat vzdělávací programy. Ředitelka účelně hospodáří s finančními prostředky, které využívá pro realizaci strategických oblastí rozvoje školy a jejich priorit zaměřených na vybudování zázemí pro děti a žáky, inovaci prostor a zkvalitnění výuky.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Celodenní hospitační činnosti v mateřské škole probíhaly na obou místech poskytovaného vzdělávání, byly však ovlivněny významnou nemocností dětí. Ve spontánních činnostech měly děti možnost volby hry, dovedly se samostatně rozhodovat a přirozeně komunikovaly mezi sebou i s učitelkami. Tematické propojení činností spontánních a didakticky zacílených bylo realizováno ojediněle. Dostatek vhodného materiálu k výtvarným činnostem, didaktických pomůcek a hraček podporoval rozvoj dětí. Učitelky zařazovaly do denního programu řízené zdravotní pohybové aktivity nepravidelně, rozvoj koordinace pohybů a orientace v prostoru byl tak podporován méně systematicky. Cvičení hrubé motoriky a pohyb v přírodním terénu probíhaly na účelně vybavených školních zahradách. Pomůcky umožňují realizaci činností environmentálního charakteru podporující rozvoj vztahu k prostředí, ve kterém děti žijí. Denní harmonogram činností je nastaven tak, aby zaručoval optimální délku pobytů venku v dopoledním čase. Odpolední odpočinek probíhá ve třídách, dětem s nižší potřebou spánku nabízejí učitelky náhradní klidový program. Řízené činnosti připravovaly učitelky v návaznosti na zkušenosti dětí s vazbou na propojení s běžným životem. Individuální činnosti realizovaly zejména ráno před společným programem a odpoledne, kdy děti postupně odcházely domů. Z organizačních forem byla při řízených

činnostech preferována méně efektivní frontální práce se všemi dětmi dané třídy. Skupinová, individuální činnost a práce ve dvojicích byla využívána zejména u nejstarších dětí. Vzdělávací nabídka byla inspirativní, avšak bez diferenciaci náročnosti podle schopností a věku. Učitelky dostatečně nezohledňovaly nutnost přípravy aktivit v různém stupni obtížnosti. Formativní hodnocení probíhalo v průběhu vzdělávání minimálně. Vnitřní motivace a vzbuzování zájmu dětí o učení nebyly dostatečně promyšlené. Grafomotorika dětí byla rozvíjena různými způsoby. Učitelky využívaly velké a menší formáty výkresů, zaměřovaly se na nácvik správného úchopu kreslicího materiálu. Pro děti mladší tři let vytvořily učitelky přehledné prostředí s přiměřeným množstvím vhodných pomůcek. Jejich vzdělávání je zaměřeno především na rozvoj komunikačních dovedností a adaptaci. V posledním ročníku před zahájením povinné školní docházky zařazovaly účelně činnosti spojené s předčtenářskou a předmatematickou gramotností. Děti s odlišným mateřským jazykem se věnovaly individuálně, sledovaly úroveň pochopení pokynů a rozvíjely jeho slovní zásobu. Při odpolední relaxaci učitelky dětem předčítaly, tím navozovaly klidnou atmosféru, podporovaly představivost a zájem dětí o literaturu. Práce s knihou však není zařazována cíleně, knihy jsou opotřebované a jejich nabídka nepodporuje témata integrovaných bloků. Náhradní činnosti pro děti s nižší potřebou spánku byly využity pro spontánní činnosti a individuální práci. Cílené upevňování nastavených pravidel třídy nebylo dostatečné a upevňování správných návyků chování, jednání a sebeobsluhy nebylo efektivně podporováno. Při stolování byly děti vedeny k samostatnosti při přípravě, mohly ovlivnit velikost své porce, nebyly do jídla nuceny. K dispozici měly různé druhy nápojů.

V základní škole proběhly hospitace ve všech třídách u přítomných učitelů. Pečlivě promyšlená výuka v jednotlivých vzdělávacích oblastech zpravidla směřovala k dosažení stanovených cílů. Při organizaci činností v hodinách byly účelně voleny formy a metody práce, jejich promyšlený a pestrý výběr podporoval aktivní zájem žáků. Efektivně byla kombinována frontální výuka, samostatná práce, spolupráce ve skupinách nebo dvojicích, jejich střídání umožňovalo rozvoj potřebných komunikačních a čtenářských dovedností napříč předměty. Žáci zodpovědně plnili úkoly dle pokynů vyučujících, učili se pracovat s chybou a analyzovat její příčinu. Komunikovali mezi sebou na úrovni odpovídající dosaženému věku. Připravené úkoly byly vyváženým způsobem rozděleny na procvičování, prohlubování znalostí a probírání nového učiva. Motivační prvky, didaktické hry, střídání různorodých činností i včasné zařazování relaxačních chviliek udržovaly pozornost žáků. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné, navazovaly na jejich znalosti z předcházejících hodin i osobní zkušenosti a v konkrétních případech poukazyvaly na souvislosti učiva s praktickým životem. Potřebnou názornost dostatečně zabezpečovalo vhodné využití didaktických pomůcek. Diferenciaci vzdělávacích cílů spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků nebyla ve sledovaných hodinách výrazněji uplatněna, žáci většinou plnili úkoly se stejným stupněm obtížnosti.

Společným pozitivním znakem výuky i souvisejících činností byla příznivá atmosféra mezi vyučujícími a žáky s dostatkem příležitostí aktivně se zapojit do výuky, vyslovit vlastní názor nebo položit dotaz. Vztahy působily korektně, s důrazem na respektování dohodnutých pravidel. Pedagogové žákům věnovali potřebnou péči a poskytli jim odpovídající pomoc. Průběžně byl žákům dáván prostor pro sebehodnocení, způsob odpovídal věku žáků, byly využity i příležitosti k vzájemnému hodnocení, v závěru výuky nechybělo shrnutí.

Během hospitací ve školní družině byly zaznamenány vyvážené činnosti umožňující odpočinek žáků po vyučování i získávání nových znalostí a praktických dovedností. Prostřednictvím nabízených aktivit byl podporován rozvoj čtenářské gramotnosti, komunikačních i sociálních dovedností účastníků zájmového vzdělávání.

Podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami byla prováděna zodpovědně, vzdělávací i výchovné strategie byly přizpůsobovány individuálním možnostem žáků v souladu se stanovenými stupni podpůrných opatření.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ve výsledcích vzdělávání v mateřské škole se příznivě odrážela možnost komunikace mezi dětmi navzájem i s dospělými. V průběhu vzdělávání děti dokázaly požádat o pomoc, na pokyny pedagogů reagovaly adekvátně, zapojovaly se do nabízených činností. Zvládaly základní pohybové dovednosti a orientovaly se v prostoru, uplatňovaly základní hygienické návyky, vědomě využívaly všech smyslů a byly vedeny k udržení pozornosti a soustředěnosti. Všestrannému rozvoji dětí v mateřské škole scházelo pravidelné zařazování prvků polytechnického vzdělávání či experimentování a práce s knihou. Prožitkové učení nebylo běžnou součástí denních činností. Diagnostické záznamy o dětech jsou vedeny v mateřské škole jednotně, sledují rozvoj dítěte a jsou doplněny dětskými portfolii. Schází jejich větší využití pro účinnou diferenciaci vzdělávací nabídky.

Vyhodnocování vzdělávacích výsledků žáků v základní škole probíhá na úrovni jednotlivých učitelů a na jednáních pedagogické rady. Záznamy z nich obsahují návrhy konkrétních opatření při zjištěných nedostatcích. Škola se zapojuje do externího výběrového zjišťování výsledků vzdělávání, jejich výsledky využívá k dalšímu zlepšování pedagogických procesů. V posledním testování v 5. ročníku ve školním roce 2021/2022 zacíleném na český jazyk, matematiku a dovednosti k učení je patrné výrazné zlepšení.

V závěru školního roku 2021/2022 prospělo 87 % žáků s vyznamenáním, ostatní žáci prospěli, obdobné výsledky vzdělávání byly zaznamenány i v předchozích letech. Informace o úspěšnosti žáků v navazujícím vzdělávání na 2. stupni získává škola především při osobním kontaktu s absolventy i s pedagogy škol, kam žáci postupují. Výchovná opatření slouží jako motivační nástroj, ve větší míře převažují pochvaly nad kázeňskými opatřeními. Účinný systém prevence rizikového chování podporovaný širokou nabídkou zájmových útvarů pozitivně ovlivňuje nízký výskyt výchovných problémů a neomluvené absence.

Příkladná je vzájemná spolupráce navázaná s řadou partnerských organizací. Zřizovatel trvale podporuje školu koncepčně i materiálně. Součinnost s obecním úřadem a cílená aktivní spolupráce se Spolkem rodičů, místními spolky, kluby a organizacemi vede k zapojení dětí a žáků do života obce a obohacuje vzdělávací proces (zájmová činnost, vystoupení na předvánočním jarmarku, vítání občánků, výstavy výtvarných prací atd.).

O aktuálních výsledcích vzdělávání škola průběžně informuje zákonné zástupce dětí a žáků prostřednictvím žakovských knížek (v základní škole), při osobních pohovorech a konzultacích, na pravidelných třídních schůzkách, případně na jiných neformálních akcích.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti v říjnu 2015 došlo v mateřské škole k obměně pedagogického sboru a posílení jeho odborné kvalifikace, efektivnímu využívání prostor pro vzdělávání dětí a inovacím vzdělávacího programu. V základní škole se podařilo zamezit odlivu žáků do okolních škol, doposud však přetrvává prostorové omezení a absence tělovýchovného zázemí pro výuku žáků.

- V srpnu 2017 došlo k personální změně ředitelky školy, byla zavedena funkce zástupkyně ředitelky pro předškolní vzdělávání.
- Výrazně se zvýšil počet žáků a s tím související počet tříd a počet oddělení školní družiny.

Silné stránky

- Velmi dobrá spolupráce školy s vnějšími partnery rozvíjí sociální a osobnostní kompetence dětí a žáků, posiluje sounáležitost s obcí a podporuje aktivní zapojení do jejího života.
- Vedení školy aktivně řídí pedagogický proces a spolu s pedagogy základní školy průběžně uplatňují sdílený systém k získávání informací o výsledcích žáků a jejich vzdělávacích pokrocích.
- Efektivní spolupráce pedagogických pracovníků základní a mateřské školy umožňuje dobrou informovanost o dětech a jejich bezproblémový nástup do základního vzdělávání.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Vzdělávací nabídka v mateřské škole je realizována převážně frontálně, schází kooperace, práce ve dvojicích či řešení problémů, které by učily děti argumentovat a podporovaly jejich samostatné myšlení.
- Pedagogové v mateřské škole nevedou děti k sebereflexi, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení, nenabízejí dětem různou obtížnost činností.
- V menší míře se vyskytuje diferenciací ve výuce využívající různé typy a odlišnou náročnost zadávaných úloh vzhledem k individuální úrovni vědomostí a dovedností dětí a žáků.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zaměřit přípravu a realizaci diferencované vzdělávací nabídky v mateřské škole s ohledem na pedagogickou diagnostiku dětí s využitím pestrých metod a forem předškolního vzdělávání.
- Zacílit další vzdělávání pedagogických pracovníků na témata využití formativního hodnocení, sebehodnocení a vrstevnického hodnocení v mateřské škole.
- Podpořit cílenými a systematickými tělovýchovnými aktivitami rozvoj pohybových dovedností dětí.
- Doplnovat dětské knihovničky ve třídách mateřské školy vhodnými tituly doplňujícími témata školního vzdělávacího programu.
- Zaměřit se ve výuce na vhodnou cílenou diferenciaci a odlišnou náročnost zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků s ohledem na podporu žáků nadaných a žáků se zájmem o výuku.
- Hledat ve spolupráci se zřizovatelem možnosti výstavby tělocvičny.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 10 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Veselá školka poznává svět“ platný od 1. 9. 2021
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Dobrá škola – cesta do budoucnosti“ platný od 1. 9. 2022
3. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání „Dobrá škola – cesta do budoucnosti“ platný od 1. 9. 2022
4. Rozvrh vyučovacích hodin ve školním roce 2022/2023
5. Dokumentace školního poradenského pracoviště včetně dokumentace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
6. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vztahující se k odborné kvalifikaci a dosaženému vzdělání (vzorek)
7. Hospitační záznamy vedené v základní škole a mateřské škole ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
8. Zápisy z pedagogických rad a pracovních porad ve školních letech 2021/2022 a 2022/2023 (vzorek)
9. Školní matrika mateřské školy a základní školy vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
10. Třídní knihy mateřské školy a základní školy vedené ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
11. Třídní vzdělávací programy tříd v mateřské škole ve školním roce 2022/2023
12. Evidence docházky dětí v mateřské škole ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
13. Portfólia dětí v mateřské škole vedená ve školním roce 2022/2023 (vzorek)
14. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků za školní rok 2022/2023
15. Výroční zprávy školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
16. Dokumentace vztahující se k finančním podmínkám školy a zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků pro školní rok 2022/2023 k datu inspekční činnosti (vzorek)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Irma Novotná, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Bc. Alena Žáková, školní inspektorka

Ing. Klára Kudlíková, kontrolní pracovnice

Mgr. Šárka Šustková, školní inspektorka

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.